

Corinne Hofmann
Mijn droom van Afrika

Afscheid van de blanke Masai – en toch weer naar Afrika

Ik dacht dat tien jaar ‘blanke Masai’ genoeg was geweest. Op 25 oktober 2008 hield ik mijn laatste voordracht voor een enthousiast publiek in Lauchhammer, een stadje in de deelstaat Brandenburg. Huilend en lachend verlaat ik onder langdurig applaus het podium en ga aan een tafeltje zitten voor de laatste signeersessie. Een groot deel van de driehonderd mensen in de zaal wil me nog een laatste keer zien en met een handdruk afscheid van me nemen. Steeds hoor ik dezelfde woorden: ‘Mevrouw Hofmann, blijf alstublieft schrijven. U hebt zo’n boeiend leven. Laat ons weten hoe het met uw Afrikaanse familie gaat. Vertel ons wanneer uw dochter op bezoek gaat bij haar vader. We willen graag alles weten, u schrijft zo mooi.’ Een uur lang hoor ik woorden van gelijke strekking, tot ik het laatste boek heb voorzien van mijn handtekening.

Ik vond het geweldig om voordrachten te houden, maar nu denk ik toch dat er een leven zonder Afrika en zonder de ‘blanke Masai’ mogelijk moet zijn.

Nog geen twee weken later vertrek ik met een goede vriendin, een heel interessante persoon, voor een reis van vier weken door India. Al heel lang koesterde ik de wens om kennis te maken met de cultuur van dat land. Vier weken zijn natuurlijk niet lang, maar

het is wel een begin. We besluiten om vooral in het noorden te gaan kijken.

Onze eerste stop is Delhi, een reusachtige stad waar je voortdurend bent omringd door enorme massa's mensen. We huren een auto met chauffeur die handig tussen de riksja's en driewielige taxi's door rijdt en ons naar de verschillende bezienswaardigheden brengt. Allemaal erg interessant, maar al snel merk ik dat ik het jammer vind dat ik bij deze manier van reizen geen contact krijg met de plaatselijke bevolking.

Als we langs een markt rijden, vraag ik de chauffeur of hij even wil stoppen, zodat ik de omgeving lopend kan verkennen. Ik moet een land kunnen proeven, ruiken en aanraken, anders ben ik er voor mijn gevoel niet echt. De chauffeur vindt dat geen goed idee: 'Zelfs ik, als Indiër, ga hier niet lopen.' Toch stappen we uit en ondanks het feit dat honderden mensen naar ons kijken, voel ik me meteen een stuk beter.

Een man heeft op de grond onder een tafeltje grote vissen neergelegd. Ernaast liggen nog wat kleine zeedieren. Gehurkt zit hij naast de spullen die hij te koop aanbiedt, met zijn blote tenen vlak bij de mosselen, kreeften en visjes. Op nog geen halve meter afstand schuifelt de mensenmenigte erlangs. Iets verder naar achteren maakt een dikke man in een lang, wit hemd eten klaar in een paar pannen. Voor hem zitten een paar mannen op straat, zo te zien wachten ze op een maaltijd. Steeds dringen mensen met volgeladen handkarren langs ons heen. Af en toe houdt een bedelares een hand naar ons op. Alle mogelijke geuren komen ons tegemoet; de kruidige geur van eten, maar ook de verschrikkelijke stank van afvalwater. En overal ruikt het naar vis. We zien een vleesverkoper die zijn geslachte dieren op stapels heeft gelegd. Vooraan op een plastic krat liggen drie bloedige koppen met blauwgeverfde hoorns, ernaast staan de afgehakte hoeven op een

rij. Daarachter fungeren rode plastic kratten als marktkraam waarop het eigenlijke vlees ligt opgestapeld. Het ruikt naar bloed. De verkoper hakt met een bijl en met de hulp van zijn zoon van een jaar of negen de laatste grote stukken doormidden. We stappen over alle mogelijke soorten afval heen.

Ook al is dit gebrek aan hygiëne thuis nauwelijks voorstelbaar, dit is het leven in zijn meest pure vorm. Mijn hart maakt een sprongetje van blijdschap en mijn gedachten gaan terug naar 'mijn' Afrika. In Nairobi was het net zo.

Tijdens de rest van onze reis bezichtigen we schitterende paleizen, musea en een hele serie andere toeristische trekpleisters. We komen zelfs een keer in een huwelijksgezelschap terecht, waarbij ik het gevoel had dat ik in een sprookje was beland. Een hoop dingen bevallen me en sommige zaken vind ik zelfs interessant, maar het meeste neem ik toch waar met de afstandelijke blik van de toerist op doorreis.

Maar daar komt verandering in als we naar Pushkar reizen. In het midden van dit fraaie stadje aan de Tharwoestijn ligt het heilige Pushkarmeer. Tijdens de reis zie ik het landschap veranderen. Het wordt droger en begint steeds meer op een halfwoestijn te lijken. Zodra ik de vrouwen in hun felrode en roze gewaden door de dorre vlakte zie lopen, komen de herinneringen aan Barsaloi terug. Ook al is het hier anders, het kale landschap en de kleurige vlekken wekken onbewust een gevoel van heimwee in me op. Ongelofelijk, wat haalt het verleden me snel in! Bij elke kilometer wordt dat gevoel sterker en overal zie ik overeenkomsten met Samburu-land. Als ik vrouwen zie die met een bekertje moeizaam hun kruiken en jerrycans met water vullen en die vervolgens op hun hoofd door de halfwoestijn dragen, voel ik me weer bijna thuis. Het is raar. Ik wilde me losmaken van Afrika en nu vind ik hier in India mijn tweede vaderland weer terug. Enigszins geër-

gerd roept mijn vriendin me tot de orde: ‘Corinne, we zijn nu in India en niet in Afrika!’ Ik weet het, maar iets heeft me diep geraakt. Eerder was dat niet het geval, toen was ik alleen maar verbaasd.

We zijn getuige van een van de belangrijkste religieuze feesten: de Pushkar ka Mela. De intensiteit waarmee de mensenmassa’s deelnemen aan de godsdienstige rituelen vind ik fascinerend, maar ook wat vreemd.

Het volgende reisdoel is Mumbai, slechts een uur vliegen van Pushkar. Het is bijna een cultuurschok voor me als ik zie hoe modern en vrij de vrouwen en meisjes zich hier kleden. Welkom in de moderne wereld! Onze omzwervingen door deze uit zijn voegen barstende megastad zijn erg opwindend, maar ook uitermate vermoeiend. Daarom trakteren we onszelf ter afsluiting van onze reis op een vierdaags verblijf aan een schitterend strand in het zuiden van India.

Als we op zoek gaan naar ons hotel, verbazen we ons over het grote aantal zwaarbewapende politieagenten voor het gebouw. Elke auto wordt nauwgezet onderzocht, en onze bagage en wijzelf worden nog buiten het hotel gescand. We nemen aan dat in het hotel een belangrijk persoon logeert. Pas later die avond zien we op de televisie dat er in Mumbai, waar we een paar dagen eerder zijn vertrokken, een terroristische aanslag is gepleegd. Er zijn mensen gegijzeld en veel doden gevallen. Ook in het restaurant waar we hebben gegeten, zijn een paar mensen gedood. Ontdaan en met een heftig bonkend hart kijken we naar het nieuws. We mogen blij zijn dat we nog leven, mijn beschermengel heeft weer eens zijn best gedaan!

Eind november ga ik terug naar Lugano. Ik vond India fascinerend, maar het land heeft me niet zo diep geraakt als Afrika. Misschien had ik langer en langzamer moeten reizen. Afrika blijft

voor mij echter uniek. Als je uit het vliegtuig stapt, vibreert de lucht. Als je door het land rijdt, voel je onmiddellijk dat het bruist van energie. Als je de mensen aankijkt, zie je op hun gezicht emoties die je als Europeaan in het diepste van je ziel raken. Dat heb ik in India nooit op die manier gevoeld.

De maand december begint koud en iedereen is bezig met de voorbereidingen voor Kerstmis. Ik moet me daar nog op instellen, omdat je in India niets van een kerststemming merkt.

Net zoals waarschijnlijk heel veel andere mensen denk ik tegen het einde van het jaar na over de toekomst en ik vraag me af wat het nieuwe jaar zal brengen. Helaas is het me in India niet gelukt om wat meer duidelijkheid te krijgen over mijn plannen voor de komende tijd. Maar gelukkig kan ik daar nog wat tijd voor nemen.

Op 30 december 2008 lig ik in bed en blader wat in een reistijdschrift dat mijn aandacht heeft getrokken door een prachtig omslag met een foto van India. Opeens zie ik een advertentie die me niet meer loslaat: 'Waar de wereld nog wild en avontuurlijk is: fotograaf-avonturier met een sterke band met de natuur zoekt voor een expeditie een betrouwbare reisgenoot-schrijfster met veel moed en gevoel voor humor. Ik ben te voet onderweg met kamelelen. Geïnteresseerd?'

Natuurlijk ben ik geïnteresseerd! Bergwandelen is mijn passie. De hele nacht vraag ik me af wat de advertentie te betekenen heeft. Wat bedoelt degene die hem heeft geplaatst met 'wild en avontuurlijk'? Door mijn extreme ervaringen in de bush ben ik wel het een en ander gewend. De volgende ochtend staat mijn besluit echter vast: ik ga de man schrijven. Het zal me in elk geval een interessante reactie opleveren. De kans is groot dat het nieuwe jaar daardoor spannend zal beginnen.

Nog op oudejaarsdag stuur ik een e-mail om te laten weten dat ik belangstelling heb en ik krijg twee uur later al antwoord. Het gaat om een tocht van zes weken door de woestijn in het noorden van Namibië. Dus toch weer Afrika! Ik vertrek opgewonden en nieuwsgierig naar een nieuwjaarsfeest in Zürich.

Namibië grenst in het zuiden aan Zuid-Afrika en in het noorden aan Angola. De grens tussen Namibië en Angola wordt gevormd door de Kunenerivier. Hier, in het zogenaamde Kaokoveld, bevindt zich het woongebied van de bekende Himbastam. Deze oorspronkelijke bewoners fascineren me al heel lang. Net als de Samburu en de Masai horen ze tot de laatste halfnomaden van Afrika. Bij mij thuis hangen al jaren twee grote foto's van een paar mooie Himbavrouwen. Ze vallen vooral op door hun roodgeverfde huid, hun lange rode vlechten en hun halfnaakte verschijning.

Ruim een week later heb ik een afspraak met de 'avonturier'. Hij maakt een prettige indruk op me en ook al lijkt hij me een beetje dominant, zijn verhaal over de tocht klinkt goed en hij weet waar hij over praat. We zullen door het Kaokoveld trekken onder begeleiding van een jonge inheemse kameeldrijver die voor de kamelen zorgt die onze bagage dragen. Hij vertelt me dat deze manier van reizen goede contacten met de Himba mogelijk maakt omdat zij de kamelen uit het noorden niet kennen. We bespreken van alles en het lijkt me een geweldige uitdaging. Zes weken lopen, koken op een houtvuur en slapen onder de sterrenhemel. Rondtrekken door de steppe en kijken naar de wilde dieren, geweldig! Natuurlijk ben ik me er wel van bewust dat er problemen kunnen ontstaan als ik midden in de wildernis op twee onbekende mannen moet vertrouwen en niet even kan bellen om hulp. Maar ik ben nog nooit bang geweest en ik kan voor noodgevallen ook nog een satelliettelefoon meenemen. Op die manier stel ik iedereen

thuis gerust. Tien dagen later laat ik de avonturier weten dat ik meedoe, alleen niet als schrijfster maar als een gewone, betalende deelnemster.

Vanzelfsprekend vinden veel vrienden en familieleden dat ik erg overhaast te werk ga, en ze zetten nogal wat vraagtekens bij het project. Maar zo ben ik nu eenmaal. Ik hoef niet lang na te denken als iets me echt raakt. Bovendien heb ik voor het eerst sinds jaren totaal geen verplichtingen: geen lezingen en geen contracten. En verder zit mijn dochter na haar opleiding tot visagiste nu op de kappersvakschool om daarna in de film-, televisie- of modewereld te gaan werken.

Ik stel me voor dat de dagelijkse tocht door de woestijn met twee lieve, rustige kamelen, ver van alle hectiek van de maatschappij, me nieuwe perspectieven zal bieden. Lang lopen schijnt het meditatieve denken te stimuleren.

De zware voettocht door het land van de Himba

Op 15 mei 2009 is het zover. Ik vlieg naar Windhoek, al gaat dat niet zonder problemen. Drie uur voor vertrek wordt de vlucht van Swiss Air geannuleerd en krijg ik te horen dat ik pas de volgende dag kan vliegen. Dat komt slecht uit, want ik heb me aangemeld voor een tiendaags voorbereidingsprogramma dat morgen al begint. Het bestaat uit een bezoek aan het beroemde Etosha Nationaal Park met aansluitend een zesdaagse trektocht langs de rivier de Kunene. Ook vier andere deelnemers hebben deze tocht geboekt. Het leek me een mooie gelegenheid om aan het lopen en het klimaat te wennen. Bovendien kan ik zo mijn twee begeleiders wat beter leren kennen voordat ik alleen met hen op pad ga. Ik moet dus echt vandaag weg.

Na eindeloze telefoongesprekken haast ik me naar het vliegveld en kan ik uiteindelijk met Lufthansa via Frankfurt vertrekken. Vele uren later vliegen we over Kenia. Mijn hart krimpt ineen. Ik heb mijn familie al zes jaar niet meer gezien, maar ik zal er pas weer naartoe gaan als mijn dochter haar Afrikaanse roots wil ontdekken. Hoe zou ik haar vader en haar lieve, oude grootmoeder moeten uitleggen dat ik weer alleen ben gekomen? Op dit moment weet ik nog niet dat dit ruim een jaar later het geval zal zijn, onder andere dankzij deze reis naar Namibië.

Nadat het vliegtuig in Windhoek is geland, wacht ik tevergeefs op mijn bagage. Die niet komt. Zonder je spullen aan een trektocht beginnen, is natuurlijk geen aantrekkelijk idee. Gelukkig heb ik mijn wandelschoenen aan en zit mijn dure slaapzak in de handbagage. Toch is dit een bijzonder onplezierige situatie, omdat we de volgende ochtend al heel vroeg zullen vertrekken en we een paar honderd kilometer voor de boeg hebben. Hoe dan ook heb ik de komende twee maanden wel wat meer uitrusting nodig dan de kleren die ik aanheb. Ondanks mijn vervelende situatie stappen we kort na de landing in een minibusje en vertrekken we.

Windhoek is totaal anders dan de steden in Oost-Afrika die ik ken. Veel straten, bakkerijen, boekwinkels en andere zaken hebben Duitse namen. Nergens zie ik de vertrouwde, dikke stroom Afrikanen door de straten lopen. We zijn Windhoek nog niet eens uit als onze minibus pruttelend aan de kant van de weg tot stilstand komt. Het gaspedaal is gebroken. En dat op zondag! Ik begin me af te vragen of iets of iemand wil voorkomen dat ik deze reis maak. Eerst het vliegtuig, daarna de bagage en nu dit. Wat staat me verder nog te wachten?

De reisleader belt wat rond en uiteindelijk wordt de bus naar een garage gebracht, waar twee donkere monteurs in hun elegante zondagse pakken onder de wagen kruipen om het gebroken pedaal te lassen. Eindelijk kunnen we met de volle bus weer verder.

Over een kaarsrechte, brede en goed geasfalteerde weg rijden we urenlang in noordelijke richting. Aan weerszijden van deze 'autoweg' zie ik eindeloze omheiningen. Kilometers verderop veranderen de kleur en het type afrastering, wat erop wijst dat dit land van een andere landeigenaar is. Deze landeigenaren zijn boeren die naast hun rundveefokkerij meestal safari's of jachtpartijen organiseren op hun enorme landerijen.

Afgezien van een paar voorbijrijdende auto's is er vrijwel nie-